

Ocena dorobku naukowego

Dr Anny Magdaleny Korzeniowskiej

w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Podstawę formalną sporządzenia niniejszej recenzji stanowi Uchwała Nr 5/11/2021 Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Wydziału Ekonomicznego UMCS, przesłana przez Przewodniczącą dr hab. Jolantę Szolno-Koguc, prof. UMCS.

1. Informacje ogólne

Dr Anna Magdalena Korzeniowska jest zatrudniona w katedrze Bankowości i Rynków Finansowych (dawniej Katedra/Zakład Bankowości) na Wydziale Ekonomicznym UMCS od 1.10.2001 r., od 15.02.2009 na stanowisku adiunkta.

Jest absolwentką tejże Uczelni (kierunek Ekonomia). W 2008 r. uzyskała stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych, nadany przez Radę Wydziału Ekonomicznego UMCS na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Zastosowanie i możliwości rozwoju outsourcingu w bankach w Polsce*, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Jerzego Węclawskiego. W latach 2000-2001 odbyła 2-semesterne studia podyplomowe „Controlling w zarządzaniu firmą”, a ponadto uczestniczyła w wielu szkoleniach w celu uzupełnienia kwalifikacji dydaktycznych i merytorycznych.

Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Finansów i Bankowości oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

1. Ocena wskazanego osiągnięcia naukowego

Wskazana jako osiągnięcie monografia *Determinanty a wielkość oszczędności gospodarstw domowych w krajach Unii Europejskiej; podobieństwa i różnice*, liczy 323 strony i składa się ze wstępu, 7 rozdziałów oraz zakończenia. Bibliografia zawiera 318 pozycji, w dużej części anglojęzycznych. W rozdziałach podjęto kolejno następujące problemy:

1. Oszczędności jako element finansów gospodarstw domowych
2. Wielkość i struktura oszczędności w krajach Unii Europejskiej w ujęciu makro- i mikroekonomicznym
3. Grupowanie krajów UE według podobieństw w wielkości i strukturze oszczędności gospodarstw domowych
4. Determinanty oszczędności w teoriach ekonomicznych i badaniach empirycznych
5. Zewnętrzne determinanty oszczędności
6. Wewnętrzne determinanty oszczędzania gospodarstw domowych
7. Badanie relacji między wielkością i głównymi składnikami oszczędności gospodarstw domowych UE a ich determinantami

Cele pracy wyznaczone są przez Autorkę szeroko - eksploracyjny, klasyfikacyjny i eksplikacyjny – ale łączy je cel główny, „którym jest zbadanie relacji między wielkością, strukturą oszczędności gospodarstw domowych w krajach Unii Europejskich a ich determinantami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu wyłonienia grup krajów jednorodnych pod tym względem” (s.13). Został on rozpisany na 6 celów szczegółowych. Dopełnieniem celów badawczych są hipotezy, z których główną sformułowano następująco: „Zbiorowość krajów Unii Europejskiej jest zróżnicowana pod względem wielkości i struktury oszczędności gospodarstw domowych oraz ich determinant, można jednak wskazać wśród tych krajów podgrupy charakteryzujące się podobieństwem w omawianym okresie” (s. 14).

Ponieważ taki zapis hipotezy nie wydaje się zbyt odkrywczy, uzasadnione jest przywołanie 4 hipotez szczegółowych:

H1 – Wzrostowi wartości oszczędności gospodarstw domowych w krajach UE towarzyszy zmiana struktury oszczędności prywatnych w kierunku powiększania się udziału oszczędności podmiotów niefinansowych

H2 – Gospodarstwa domowe w krajach UE preferują lokowanie oszczędności w aktywa finansowe obciążone niskim ryzykiem

H3 – Determinanty wielkości i struktury oszczędności gospodarstw są odmienne w poszczególnych grupach krajów członkowskich UE

H4 – Na poziom oszczędności gospodarstw w krajach UE najsilniej wpływają czynniki demograficzne

Pozostając przy fundamentalnych dla każdej monografii zagadnieniach, należy wyeksponować spójność między tytułem, strukturą i treścią, celami pracy oraz przyjętymi hipotezami badawczymi. Pewne wątpliwości budzi jednak brak wyraźnego wyodrębnienia między częścią teoretyczną i empiryczną pracy. Zbudowano ją bowiem z dwóch części: jedna to ścieżka rozważań (teoretycznych i empirycznych) dotyczących ogólnie oszczędności i ich rozmiarów w poszczególnych krajach UE (r. 1-3) oraz drugiej, poświęconej ich determinantom (r. 4-6), trzecia część (r. 7) – poprzez zintegrowanie uzyskanych wcześniej wyników - stanowi połączenie tych dwóch aspektów oszczędzania. Jest to struktura jak najbardziej logiczna, tym niemniej doprowadziła do sytuacji, że w p. 3.1.1 (Przyczyny heterogeniczności...) w ramach podjętych zagadnień natury metodologicznej poruszono też wątki ogólnie wyprzedzające treści zawarte w rozdz. 4, a dotyczące determinant oszczędzania. Skutkiem takiego rozwiązania są pewne powtórki w tych częściach. Nie jestem pewna, czy umieszczenie części teoretycznej pracy (r. 1 i 4) na jej początku byłoby rozwiązaniem lepszym, może jedynie „bardziej klasycznym”, traktuję zatem ten problem jako co najwyżej dyskusyjny.

Stosunkowo późno Autorka poinformowała o wybranej przez Nią i przyjętej w pracy definicji oszczędności, bo dopiero w rozdz. 3 (s.104-105), a taki podstawowy termin jest raczej deklarowany na początku rozważań. Wynikało to jednak z potrzeb i ograniczeń zaplanowanej przez Nią późniejszej, autorskiej analizy. Przyjęto zatem definicję oszczędności jako: „suma wartości depozytów powiększonych o gotówkę zgromadzoną przez gospodarstwa domowe oraz wartość ubezpieczeń prywatnych”.

Moje wyjściowe obawy dotyczące rozległości obszaru badawczego, zarówno z perspektywy czasu - bo okres obejmujący lata 2008-2018 - jak też podmiotowego – ponieważ analizowano 28 krajów – w miarę wglębiania się w lekturę sukcesywnie ustępowały, ponieważ zaprezentowany w pracy warsztat okazał się profesjonalny i pozwalający na sprostanie temu wyzwaniu. Autorka nie emanuje co prawda informacjami dotyczącymi wykorzystanych metod statystycznych, a nawet jedynie enigmatycznie

wspomina o nich, pisząc: „...oraz różne metody statystyczne i ekonometryczne. Obok podstawowych charakterystyk zastosowano metody wielowymiarowej analizy porównawczej” (s.14). Zwracając uwagę na fakt, że zasadniczą część pracy dotyczy szukania podobieństw i różnic, stąd zastosowano „hierarchiczną analizę skupień metodą Warda, metodę k-średnich oraz metodę porządkowania liniowego z użyciem współczynnika rozwoju” (s.15). Ponadto wykorzystano analizę korelacji i modeli regresji liniowej. W tekście zwraca jednak uwagę daleko idąca dociekliwość badawcza Autorki, podejmowane są kolejne i następne próby z wykorzystaniem właściwych do tego narzędzi (np. miara spłaszczenia, zwana ekscesem (s.66), statystyka pseudo F, indeks sylwetkowy (s. 240), indeks kubiczny (s. 237, jednoczynnikowa analiza wariancji ANOVA (s.260), żeby wytyczone cele osiągnąć. Niekiedy ich nawarstwienie staje się wręcz denerwujące (r. 3, r. 5.3), sprawiając wrażenie jakby głównie chęci popisania się znajomością technik badawczych, zwłaszcza w kontekście niektórych interpretacji uzyskanych wyników badań, które są dość ogólnikowe. W ostatecznym rezultacie spełniają one jednak przypisaną im rolę.

Ostatecznie założone cele zostały osiągnięte, hipotezy badawcze zweryfikowane. W efekcie przeprowadzonych wielu badań można było wyciągnąć m.in. wniosek, „że w wysoko rozwiniętych krajach o powiązanych gospodarkach czynniki ekonomiczne w mniejszym stopniu wpływają na zróżnicowanie krajów pod względem wielkości i struktury oszczędności od czynników demograficznych i poziomu edukacji mieszkańców” (s.291). Z pewnym zdziwieniem można przy tym potraktować brak istotności statystycznej stopy procentowej, którą brano pod uwagę. Chociaż w badaniach „nie dokonywano *a priori* podziału krajów UE pod względem wielkości struktury oszczędności oraz wpływających na nie faktycznych i potencjalnych determinant, zaobserwowano różnice, które zostały także dostrzeżone w badaniach prowadzonych przez innych autorów” (s.291). Oczywiście, są to różnice widoczne pomiędzy krajami posocjalistycznymi (nowe kraje UE) oraz łączonymi z Europą Zachodnią (stare kraje UE). Po drugie, jest to wewnętrzny, starszy jeszcze podział krajów unijnych na: leżące na północy i południu Europy.

Równocześnie, „przeprowadzona analiza dowiodła, że można wskazać kraje, które wykazują do siebie podobieństwo zarówno pod względem zestawu determinant wpływających na zasoby gotówki i depozytów posiadanych przez gospodarstwa domowe, jak też tych, które oddziałują na posiadane przez nie ubezpieczenia prywatne. Ustalono sześć takich grup krajów” (s. 282).

Powyższe spostrzeżenia stanowią podstawę do bardziej uogólnionego wnioskowania: „...nie ma podstaw do prowadzenia w Unii Europejskiej wspólnej polityki dążącej do wzrostu oszczędności gospodarstw domowych...Możliwe jest jedynie korzystanie ze wspólnych doświadczeń w zakresie oddziaływania na pojedyncze determinanty lub ich grupy” (s. 248).

Uwagę zwraca przede wszystkim lekkość prowadzonej analizy, konsekwencja i jednorodność wykorzystywanych w jej ramach instrumentów w różnych częściach pracy, na szczeblu makro- i mikroekonomicznym, w różnych badanych segmentach, itp.

Pod względem formalnym monografia przygotowana jest wyjątkowo starannie; język jest wyważony, ale równocześnie bogaty w słownictwo i urozmaicony, co nie jest łatwe przy takiej mnogości interpretacji uzyskanych wyników obliczeń oraz przy konieczności zachowania przy tym wymaganej precyzji.

Nieustannie razi mnie jednak fundamentalny dla finansów i ekonomii termin „aktywo” (s. 89), ponieważ kiedyś traktowano jako regułę, że występuje on tylko w l. mnogiej; obserwuję jednak coraz częstsze jego wykorzystywanie w l. pojedynczej, co ogólnie składam na karb szybko postępującej ewolucji języka.

Mam też duże wątpliwości co do zasadności zaklasyfikowania Milтона Friedmana do nurtu ekonomii keynesowskiej - eksponując dodatkowo w tabeli (s. 38) - bo źródła monetaryzmu, tzn. szkoły, której był twórcą, wywodzą się z ekonomii klasycznej, mimo wskazania, iż: „hipoteza dochodu permanentnego M. Friedmana i hipoteza cyklu życia A. Anda i F. Modiglianiego ... nawiązywały do prac J.M. Keynesa z lat 30. XX w.” (s. 40). Ewidentnie wkraść się tu błąd, gdyż w dalszej części pracy Autorka wyraźnie wskazuje na te teorie jako „wywodzące się z neoklasycznej teorii ekonomii” (s. 138).

Nie wydaje mi się ponadto zasadne tak szczegółowe wyjaśnianie ogólnie znanych potencjalnym czytelnikom monografii, jak dochód ekwiwalentny (s. 30 – np. można było umieścić w przypisie, a nie w tekście głównym), chociaż doceniam starania w kierunku precyzowania terminów, co w pracy skrzętnie realizowano.

Tak jak precyzyjnie Autorka zidentyfikowała lukę w dotychczasowych badaniach, uzasadniając wybór problemu badawczego (s. 11-12, p. 4.5), równie udane okazały się przeprowadzone przez nią badania i analizy, w wyniku których mogła przynajmniej częściowo owe luki zapełnić. Wartość dodana ocenianej monografii sprowadza się bowiem przede wszystkim do faktu, że stanowi ona udaną próbę połączenia analizy struktury oszczędności (a nie ich całości) z determinantami oszczędności i oszczędzania. Po drugie, Habilitantka odeszła od wcześniejszego, powszechnego założenia w badaniach o jednakowym oddziaływaniu determinant na oszczędności w krajach o podobnym poziomie rozwoju, czy położeniu geograficznym. Udało się Jej wykazać w tej monografii, że jest inaczej i są przede wszystkim możliwości dowiedzenia tego. Oczywiście, przy Jej pełnej świadomości ograniczeń w badaniach, w tym faktu, że: „W modelach regresji nie można równocześnie wykorzystywać zmiennych niezależnych, które są ze sobą skorelowane, a przypadki takich korelacji wystąpiły” (s.284), czego nie można pomijać w interpretacji wyników, czy w następnych badaniach z tego zakresu.

2. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze obejmują następujące elementy aktywności Habilitantki: pozostały dorobek publikacyjny, udział i kierowanie projektami badawczymi, aktywność na konferencjach, współpraca naukowa z podmiotami.

• Pozostały dorobek publikacyjny

Oprócz wyżej ocenianej monografii dorobek publikacyjny Habilitantki od 2009 r. obejmuje 1 samodzielną monografię (tj. opublikowana rozprawa doktorska *Outsourcing w bankach komercyjnych*), 27 rozdziałów w monografiach i 8 współredakcji naukowych monografii, 21 artykułów w recenzowanych czasopismach oraz 1 recenzowany raport badawczy.

W przypadku rozdziałów w monografiach naukowych 12 z nich opublikowano w jęz. angielskim, zaś 15 po polsku; 9 we współautorstwie, a pozostałe są indywidualnymi opracowaniami Autorki. W większości dotyczy to monografii naukowych będących zwieńczeniem konferencji, czy to krajowych, czy zagranicznych (np. Sewilla, Brno, Kragujevac, Czerkasy). Jedną z monografii z rozdziałem Habilitantki *Outsourcing w praktyce bankowej* wydano w C.H.Beck 2-krotnie (2012 i 2016 r.), 2 inne monografie zostały wydane przez Difin (2011, 2012). Dominują jednak monografie naukowe opublikowane w wydawnictwach uczelnianych, głównie macierzystym UMCS oraz UE Katowice, UE Poznań, UŁ Łódź, KUL.

Artykuły naukowe Habilitantki – 17 samodzielnych oraz 4 we współautorstwie – opublikowane zostały także w większości w czasopismach uczelnianych (UMCS, UE Katowice, UE Kraków, UE Wrocław, UE Poznań), czyli podmiotach o lokalnym zasięgu. Jedynie pojedyncze z nich charakteryzują się szerszym zasięgiem (np. „Journal of Research in Business” – 2019, czy czasopismo wydawane przez Oddział

Banku Narodowego Ukrainy w Czerkasach - 2013). Zwraca jednak uwagę, że w miarę upływu czasu Autorka coraz częściej publikuje w jęz. angielskim (dotąd 7 pozycji; w jęz. polskim - 14), co dobrze wróży na przyszłość, bo należałoby jak najwięcej opracowań umieszczać w czasopiśmie zagranicznych.

Z perspektywy problematyki podejmowanej w opracowaniach naukowych widoczna jest pewna ewolucja tematów. Problematyka podjęta przez dr A.M. Korzeniowską w pracy doktorskiej – skoncentrowana na outsourcingu - z czasem zaczęła ewoluować ku szerszemu, bardziej całościowemu spojrzeniu na działalność bankową, co prawdopodobnie było też rezultatem Jej uczestnictwa w międzyuczelnianym projekcie naukowym dotyczącym sektorów bankowych w krajach UE. Na tym etapie dominowały wątki dotyczące ryzyka bankowego i szeroko rozumianej niestabilności, ale też bardziej kompleksowo ujmowanych innowacyjnych rozwiązań. Mniej więcej w latach 2014-2015 coraz wyraźniej zaczął się rysować kolejny problem nurtujący Habilitantkę, dotyczący oszczędności, przy którym pozostaje do chwili obecnej, a jego zwieńczeniem jest oceniana monografia.

Cytowania prac, których autorką lub współautorką jest dr A.M. Korzeniowska, były niezbyt liczne. W oparciu o informacje Autorki według bazy Web of Science liczba cytowań wyniosła 1, według Publish or Perish/Google Scholar - liczba cytowań to 79 (w tym autocytowań – 2) przy 17 pracach cytowanych. Indeks Hirscha według pierwszej wyniósł 0, natomiast zgodnie z drugą stanowił 5.

Jak się wydaje, jest to wystarczający ilościowo dorobek publikacyjny, pozwalający na pozytywną jego ocenę. Od strony jakościowej jest natomiast gorzej: przede wszystkim zwraca uwagę stosunkowo niewielki udział prac wydanych przez szczególnie cenione, zagraniczne podmioty, bądź przynajmniej o zasięgu ogólnokrajowym.

- Udział i kierowanie projektami badawczymi

Habilitantka brała udział w ogólnopolskim projekcie badawczym realizowanym przez Katedrę bankowości i Rynków Finansowych UE Katowice i NBP pt. „Sektory bankowe w Unii Europejskiej” (2015-2016).

Była też wykonawcą w 3 projektach badawczych finansowanych przez NCN oraz KBN:

- Finansowe instrumenty wsparcia rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw w województwie lubelskim; NCN (2010-2013)
- Uwarunkowania wykorzystania funduszy Unii Europejskiej przez jst w województwie lubelskim; NCN (2009-2010)
- Analiza zdolności kredytowej gmin w województwie lubelskim; KBN (2009-2010)

Jako wykonawca uczestniczyła też w kilku projektach badawczych o lokalnym zasięgu, w których koncentrowała się na wątkach dotyczących m.in. sektorów bankowych w UE, regionalnych kadr gospodarki, procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.

Ponadto ubiegała się o finansowanie projektów, które uzyskały pozytywne recenzje, ale nie zostały zakwalifikowane do realizacji (OPUS 3-2012; Sonata Bis 3-2013; ERC Starting Grant-2013).

Nie brała udziału w realizacji projektów międzynarodowych.

- Aktywność na konferencjach, udział w komitetach organizacyjnych

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka brała czynny udział w 19 konferencjach naukowych, w tym 8 konferencjach zagranicznych (Hiszpania, Austria, Bułgaria, Węgry, Czechy, Ukraina). Zaprezentowała 11 referatów w jęz. angielskim i 9 w jęz. polskim. Współautorstwo dotyczyło 6 z powyższych referatów.

W prezentacjach dominowała problematyka oscylująca wokół oszczędzania, zadłużania i wykluczenia gospodarstw domowych.

Dwukrotnie przewodniczyła sesjom panelowym: w Linzu (2019) oraz w Krakowie (2017).

Oprócz tego kilkakrotnie uczestniczyła w konferencjach biernie, m.in. w konferencjach katedr finansowych, 2-krotnie będąc członkiem ich komitetu organizacyjnego.

W latach 2002-2016 była członkiem komitetu organizacyjnego 14 edycji ogólnopolskiej konferencji „Rynek finansowy”, organizowanej na Wydziale Ekonomicznym UMCS. Po podniesieniu jej statusu do konferencji międzynarodowej w latach 2018-2019 była członkiem komitetu organizacyjnego 2 edycji międzynarodowej konferencji „Financial Market” współorganizowanej przez Katedrę Bankowości UMCS z Politechniką Lwowską i Uniwersytetem J. Keplera w Linzu.

Habilitantka sporządziła dotąd 10 recenzji dla *International Business and Global Economy* (WE UG) oraz po jednej dla *Ekonomii Międzynarodowej/International Economic* (UŁ) i *Economic and Environmental Studies* (UO).

- Współpraca naukowa, w tym staże

Dr A.M. Korzeniowska charakteryzuje dość rozbudowaną współpracę naukową z różnymi ośrodkami, zarówno zagranicznymi, jak i krajowymi.

Wśród podmiotów **zagranicznych** na czoło wysuwają się dwa ośrodki – Politechnika Lwowska oraz Uniwersytet Johannesesa w Linzu – które razem z UMCS tworzą od pewnego czasu swoisty trójkąt współpracy. W jego ramach organizowane są wspólne konferencje (o czym w p. 2.1.), uruchamiane są staże dydaktyczne i naukowe, co prowadzi do pogłębiania indywidualnych kontaktów między pracownikami. Współpraca ta odbywa się też w ramach czasopisma *Annales UMCS sec. H*, w którym od 2011 r. dr A.M. Korzeniowska jest sekretarzem redakcji, co dodatkowo mobilizuje do współpracy z pracownikami tych ośrodków. Od 2016 r. do tego układu dołączył Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu w Kragujevacu (Serbia).

Habilitantka utrzymuje też kontakty z Państwowym Uniwersytetem im. B. Chmielnickiego w Czerkasach oraz tamtejszym Instytutem Narodowego Banku Ukrainy. W ramach podpisanej z nimi umowy o współpracy organizowane są konferencje oraz spotkania między pracownikami w celu wymiany doświadczeń zawodowych.

Ponadto, dzięki kontaktom i akceptacji projektu badawczego przez Europejski Bank Centralny, Habilitantka uzyskała w 2019 r. na okres 5 lat dostęp do danych jednostkowych Household Finance and Consumption Survey, które może wykorzystywać w tym czasie w kolejnych badaniach.

W ramach współpracy **krajowej** wyróżnia się w miarę świeża współpraca naukowa z dr hab. P. Ulmanem prof. UEK (Kraków od 2021 r.) oraz z prof. dr hab. T. Kuflem (UMK Toruń, od 2020 r.), głównie w zakresie zastosowania metodyki badań statystycznych w obszarze badania oszczędności gospodarstw domowych. Jak sądzę, jej rezultaty są już widoczne w ramach monografii habilitacyjnej, ale też w formie wspólnie przygotowanego i realizowanego projektu badawczego (2021 r.) o tematyce zbliżonej z monografią.

Poza tym Habilitantka, współpracując z osobami zatrudnionymi w instytucjach finansowych (np. WIB) czy pracownikami innych uczelni (UE Katowice, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Łódzki, SGH), uczestniczyła w realizacji wspólnych projektów badawczych (o czym w p. 2.1). W tym zakresie wyróżnia się raport pt. „Długoterminowe oszczędności finansowe w Polsce”, przygotowany w 2016 r. wspólnie z B. Żukowską (Lewicką) w ramach współpracy z ALTERUM (WIB).

Sporządzane w ramach w/w współpracy opracowania miały, obok aspektu naukowego, także charakter ekspertyz. Świadczyła też usługi doradcze na rzecz podmiotów gospodarczych w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE i opracowywania strategii rozwoju. Stale współpracuje także z podmiotami systemu bankowego w ramach programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem.

Podsumowując pozostały dorobek naukowy dr A.M. Korzeniowskiej, stwierdzam że jest to dorobek ilościowo wystarczający, natomiast jakościowo co najwyżej przeciętny. Brakuje w nim publikacji w renomowanych międzynarodowych czasopismach ekonomicznych, jak też w najbardziej znanych czasopismach polskich. Także w komponencie dotyczącym projektów badawczych występują pewne deficyty, głównie w postaci braku kierowania jakimkolwiek z nich. Na przyszłość wskazane byłyby przede wszystkim projekty naukowe z zagranicznymi partnerami i udział w bardziej znaczących konferencjach międzynarodowych.

3. Działalność dydaktyczna, organizacyjna oraz popularyzująca naukę

• Działalność dydaktyczna

Praca dydaktyczna dr A.M. Korzeniowskiej skupiona jest w obszarze finansów i ekonomii, a dotyczy zajęć nie tylko na macierzystym Wydziale Ekonomicznym. Obejmuje wykłady, ćwiczenia, konwersatoria z 14 przedmiotów oraz seminaria dyplomowe (wypromowanych 117 prac licencjackich oraz 104 magisterskie). Główne wykładane przedmioty to: bankowość, bankowość detaliczna i pośrednictwo finansowe, zarządzanie instytucjami kredytowymi, zarządzanie ryzykiem, makroekonomia. Od niedawna prowadzi też zajęcia w jęz. angielskim (Retail Banking) dla studentów-uczestników programu Erasmus+.

Ze studentami współpracuje w różnych formach; trzykrotnie była opiekunem ogólnopolskich konferencji studenckich, organizowanych przez Studenckie Koło Naukowe Finansistów UMCS (2012, 2013, 2014), jak też opiekowała się i konsultowała studenckie referaty przygotowywane na inne konferencje.

W latach 2009-2011 Habilitantka była też kierownikiem i wykładowcą studiów podyplomowych organizowanych we współpracy i pod patronatem NBP. Od 2009 r. jest ponadto koordynatorem w programie „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem”, obejmującym działalność dydaktyczną i organizacyjną we współpracy z partnerami biznesowymi: ZBP, BIK SA, KIR SA, BIGInfomonitor Sp. z o.o.

• Działalność organizacyjna

Oprócz w/w aktywności Habilitantki w komitetach organizacyjnych konferencji w innym obszarze zajmowała się pozyskiwaniem środków na rzecz projektów realizowanych na Wydziale Ekonomicznym UMCS. W 2009 r. współuczestniczyła w opracowaniu wniosków aplikacyjnych w ramach PO KL konkursy: 1/POKL/4.1.1/2009 oraz 2/POKL/4.1.1/2009. Była też w latach 2009-2014 jednym z wykonawców dofinansowanego projektu „SYNERGIA – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej”. Ponadto brała udział w opracowaniu wniosku aplikacyjnego w ramach konkursu MNiSW o przyznanie środków finansowych na realizację zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę „Wsparcie czasopism” na 2018 rok, uczestnicząc w jego realizacji jako sekretarz redakcji jednego z dofinansowanych czasopism.

• Działalność popularyzująca naukę

Równoległe z popularyzowaniem osiągnięć naukowych w formie referatów prezentowanych na konferencjach (por. p. 3) dr A.M. Korzeniowska wykorzystuje inne możliwości. Przede wszystkim współpracuje z Radiem Lublin, udzielając wywiadów dotyczących sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych oraz oszczędności finansowych. Wcześniej (2011, 2015) uczestniczyła tam w projekcie

„Ekonomiczny elementarz” oraz „Ola, Olek i...ekonomia”, w którym prowadzone zajęcia z uczniami klas 1 -3, były emitowane na antenie.

W 2013 r. uczestniczyła w debacie „Więcej edukacji finansowej społeczeństwa” organizowanej w ramach „Tydzień dla oszczędzania” (AIESEC Poland, Komitet Lokalny Lublin) oraz brała udział w X Lubelskim Festiwalu Nauki jako kierownik projektu naukowego „Pieniądz i jego historia” (WE UMCS).

W propagowaniu wiedzy ekonomicznej współpracuje też z organizacjami studenckimi (np. jako członek jury (2013, 2014) w konkursie „Od licealisty do finansisty” organizowanym cyklicznie przez KN Finansistów UMCS dla uczniów liceum. Już wcześniej (przed 2009 r.) prowadziła zajęcia w ramach programu „Popularyzacja wiedzy o ekonomii i finansach wśród młodzieży i szkół ponadgimnazjalnych” realizowanym przez Fundację PAN Oddział w Lublinie.

- Inne

Za dotychczasowe osiągnięcia Dr A.M. Korzeniowska została nagrodzona Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę (2014) oraz uzyskała Nagrodę Jubileuszową z okazji 10-lecia Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem (2019). Pięciokrotnie otrzymała też Nagrody Rektora UMCS, w tym 3-krotnie zespołową (2015, 2012, 2012) i raz indywidualną (2010) za wyróżniającą się pracę naukową oraz indywidualną za efektywność w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych.

W mojej ocenie wyniki aktywności w tym segmencie dorobku Habilitantki są zadowalające, wystarczające do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego. Na uwagę zasługują różne formy podejmowanej współpracy z podmiotami nie tylko zagranicznymi, ale też krajowymi, które przynoszą Jej ewidentne korzyści, o co ostatecznie chodzi.

4. Wnioski końcowe

Biorąc pod uwagę przedłożoną opinię o wartości naukowej podstawowego osiągnięcia naukowego dr Anny Magdaleny Korzeniowskiej oraz przedstawione oceny cząstkowe poszczególnych składowych dorobku naukowo-badawczego, a także dorobku dydaktycznego, organizacyjnego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej stwierdzam, iż moja ocena całościowa jest pozytywna. Uznaję, że Habilitantka spełnia wymogi ustawowe, popieram zatem wniosek o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

